

Izhaja vsaki dan
 Tri ob nedeljah in praznikih ob 5. uri ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
 »Stevilke« se prodajajo po 3 novč. 16 »tobak«
 »amozin tobakarnah« v Trstu in okolici. Ljubljani (Korini)
 Jelji, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani
 Nabrežini, Novemestu itd.
 »Glasilo« in naročbe sprejema uprava lista »Edinost« ulica
 Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do
 4. sveder. — Cene oglasov 16 st. na vrsto pesit; posilnice
 smrtne, javne zahvale in domači oglas po pogodbi.
 TELEFON šte. 1167.

Edinost

Glasilo političnega društva »Edinost« za Primorsko

V edinosti je moč!

Naročnina za eno leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ozira. Za oglasne se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovna. — Naročniki se ne sprejemajo in rokopolji se ne vračajo. — Naročnina, oglasne in reklamacije se pošiljati na upravo lista.
JREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom).
 »Edinost« in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik
 »Edinost« lista »Edinost«. — Natisnila tiskarna konsorcija
 lista »Edinost« v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
 Poštuo-branilnični račun št. 652.841.

Dogodki na Ruskem.

HARKOV 29. Shod, ki se je vršil na pokopališču, je sklenil, da se danes štrajk konča, da se ga pa nadaljuje na železnica. Vračajo se polagoma normalni odnošaji.

REVAL 29. Ko je guverner zagotovil da odstrani čete z ulic in da izpusti aretovance na svobodo, je nastopil mir.

KIJEV 29. Nekoliko kozakov se je branilo streljati na demonstrante, radi česar so bili zaprti. Zdravniki, lekarji zopet poslušajo, da ne puste bolnikov brez pomoči.

MOSKVA 29. Razpokošenje je zelo razburjeno. Včeraj so trgovinski uslužbenci izsilili, da so bile zaprte špecerijske prodajalnice. Ob spopadu s policijo je bilo mnogo ljudi ranjenih. Vseučilišče je zabarikadirano, stražijo je dijaki. Delavci so obljubili, da zopet vzpostavijo funkcioniranje vodovoda, ako se isti popolnoma prepusti njihovi dispoziciji. Razne delavske organizacije štrajkajo, izlasti tiskarji.

ODESA 29. Vseučilišče stražijo čete, delavci so izsilili, da so zaprte prodajalnice in gostilnice. Promet ulične železnice je ustavljen. Lekarji in zdravniki organizujejo rešilno službo, ker je pričakovati, da pride do prelihanja krvi. Vse trge so zasedli kozaki, orožniki in redarji. Mestna uprava se je konstituirala kakor odbor za samoupravo. Delavci in dijaki so zgradili barikade. Kozaki so streljali; pet oseb je bilo ubitih, 8 pa ranjenih. Na ljudske shode sta prišla po dva častnika in štirje vojaki, ter so v imenu njihovih polkov prosili, naj se ne strelja na vojake, od svoje strani so tudi oni obljubili, da ne bodo streljali na množico. Faktično streljajo samo kozaki.

PETROGRAD 29. Shodi, ki so se vršili v noči med petkom in soboto, so sklenili, da se štrajk nadaljuje toliko časa, dokler ne bo vlada ugodila njihovim zahtevam. Zborovalci so zavrgli ustavo kakor polovičarsko odredbo, zahtevajoč popolno svobodo in odstranitev monarhičnega principa. Ta program pa ni smatrali resnim, ker se v njem zrcali le razpokošenje olikanega in gospodarskega proletarijata. Meščanska družba pa odklanja ta program in zahteva uvedbo ustave.

Sicer se pa štrajk čim bolj širi. Po polnoči je odrekla električna razsvetljava. Včeraj dopoldne je bilo vse mirno, ulice so imele normalno lice. Od časopisov je včeraj izišel samo vladni list.

BEROLIN 29. Laffanov biro poroča iz Petrograda: Petnajst največjih ruskih

družeb za obdelovanje kovin, za promet in zavarovanje je včeraj popoldne zaprlo svoje petrograjske pisarne, potem ko so uslužbenci voditeljem zavodov poslali enakoglasne se izjave, v katerih se nahajajo besede: »Ustavili smo delo radi političnega štrajka«.

BEROLIN 29. Iz Petrograda javljajo »Berliner Tageblatt«. V petek zvečer se je še vršil velikanski shod v vseučilišču, katerega se je vdeležilo 40.000 oseb. Govori in sklepi na tem shodu so bili povsem revolucionarnega značaja. Ob pevanju mrtvaške koračnice na vladarsko hišo Romanov so se množice razile.

BEROLIN 29. »Berliner Tageblatt« so sporočili iz Petrograda: Vlada namerava nastopiti resno. Trepov je na najboljšem potu, da postane rešitelj domovine, to je, vlade. Pozno v noč je zbral pri sebi poveljnike polkov ter jim je dal navodila, naj ob vsakem puntu brezobzirno postopajo. Poveljniki so poročali, da vlada med vojaki tako ogorčenje proti štrajkovcem in nemirnim elementom, da ne morejo jamčiti za ničesar. Vojaki so ogorčeni radi tega, ker dobivajo male porcije in ker se jih uporablja za policijsko službo.

PETROGRAD 29. Grof Witte je v petek v Peterhofu predložil carju listo novih ministrov. Tudi minister Buligin in general Trepov sta bila v Peterhofu.

RIGA 29. Včeraj so štrajkovci na ulici vstrelili nekega polkovnika.

Vse šole, zaloge, več bank je zaprtih. Na ulicah je vse polno delavcev. Razburjenje je veliko. Privatne banke in tovarne stražijo vojaki.

ODESA 29. Splošen shod dijakov je sklenil zapreti vseučilišče, dokler ne konča politični štrajk, ter organizirati dijaško milico.

DUNAJ 29. Poštno ravnateljstvo je objavilo nastopno: ker je zveza z ruskimi železnicami pretrgana, se začasno ne vsprejemajo omoti in denarne odpošiljave.

Brzobjavne vesti.

Španska ministerska križa.

MADRID 29. Montero Riosu je poveljena sestava novega ministerstva.

Odstop tržaškega namestnika.

Kakor znano smo bili pred par dnevi po pulskem »Omnibusu« posneli vest, da misli tržaški namestnik princ Hohenlohe odstopiti. In sicer zato, ker so se izjalo-

se v krogu, pevaje pesmi in pijoči rujno vince s žarkega prisoja dalmatinskega.

— Veselo, bratje, veselo! je zaklical ta slavni vladar stoječ v krogu pod Omisko streho. Čemu me gledate začujeno? Morda zato, ker se kralj kreče v vaši družbi ter se veseli in peva? Eh, vidi, vidi! Mari mora biti kralj veden kislež, mračnež, pod težkim plaščem in težko krono, kakor ga rišejo na starih podobah? Moji bratje na severu in zahodu so sicer res tako nepristopni, da jim ne smeš blizu niti na deset korakov. Jaz pa, kakor vidite, bratje nočem tega, ker rad gledam v vesela srca. Ljubše mi je, ako pred menoj ponosno dvigaš junaško čelo, ki mi pravi kakor odprta knjiga, da me res ljubiš, da si mi zvest, da, ljubše mi je, ako mi pošteno prigovarjaš, če sem se izpodtaknil, ljubše mi je vse to, nego-li da pred menoj podobno Grku zvijaš hrbet, da me gledaš samo izpod očesa, pak mi trobiš na nos, da sem solnce na nebu in Bog na zemlji, a sicer bi me utopil v žlici vode. Jaz mrzim vsako suženjsko dušo, ki je pripravljena poljubljati kraljevo sled v prahu; tako dela cigan, ne pa človek, dete našega jezika. Danes naj počiva zlata krona, naj zveni v krogu

vila njegova prizadevanja za doseg spoznamljenja med italijansko večino in slovansko manjšino v deželni zboru istrskem, zbog česar ne bi mogel ta deželni zbor delovati.

Tej vesti je tržaški »Piccolo« v neki brzobjavki z Dunaja odločno oporekal češ, da vlada niti ne misli na to, da bi izvajala kakke konsekvence iz dejstva, da so omenjena pogajanja ostala brezuspešna, se sebnost pa da ne misli na razpuščenje deželne zboru istrskega.

K temu dementiju v »Piccolu« pripominja sedaj »Omnibus«:

Vspričo teh oporekanj moremo mi pripomniti, da je tržaški namestnik princ Hohenlohe v svojem poročilu na vlado o vspehu pogajanj izrazil željo, da se umakne s tega mesta, ker so njegova prizadevanja za kako sporazumljenje med obema strankama ostala brezuspešna. Ob enem da je predložil vladi, naj deželni zbor istrski razpusti. Sicer pa pokaže nadaljna bodočnost, koliko resnice je v trditvah »Piccola« in koliko v naših informacijah.

Drobne politične vesti.

Švedski kralj Oskar je objavil, da se bo imeneval: Kralj Švedov, Gotov in Vendov. Doslej se je njegov naslov glasil: Kralj Švedov in Norvežanov.

Stavka vseučiliščnih dijakov v Belemgradu traja dalje, ker je vseučiliščni senat odbil vse njihove zahteve po izpremembi vseučilišnega statuta.

Domače vesti.

Ustanovni občni zbor Jadranske banke v Trstu se je vršil včeraj zjutraj v dvorani »Slovanske čitalnice«. Vdeležilo se je istega osebno in po pooblaščenih 162 delničarjev, kateri so zastopali 744.000 K delniške glavnice. Vsa delniška glavnica znaša 1.000.000 K (2500 delnic po 400 K). Občni zbor je otvoril s primernim nagovorom predsednik koncesionarjev g. Gjuro Vučković, kateri je bil jednoglasno izvoljen predsednikom občnega zbora. Vlado je zastopal c. k. namestništveni tajnik g. Volbenk vitez Dr. Vintschgau. Kakor notar je fungiral g. Dr. Zencovich. Overovateljema zapisnika in skrutinatorjema je imenoval g. predsednik zborovanja gg. Dr. Josipa Abrama in Antona Bogdanoviča. Od koncesionarjev izdelana in od ministerstva potrjena pravila so bila sprejeta jednoglasno ter se je istotako

srbrna časa, danes naj molči ostri glas sodbe, naj zveni pesem v kolu veselo, glasno. Dopustite kralju, da je človek, kajti le oni kralji so dobri, ki so pravi ljudje. Je-li dobro tako, gospa Vladislava draga kumica in banica? »Je, svetli gospodar!« je odgovorila banica cetinska, stoječa v krogu poleg njega, tak zakon je od Boga, a kolika sreča za siromašno ljudstvo, ako bi vsakdo gledal na tvoje oči, ako bi vsem srce bilo kakor tebi, bilo bi manje solz, žalosti in skrbi.

Nikdar se ni Ivaniš vračal iz Sutje skega, da ne bi bil donesel kak dar milostne Tvrdkove roke bodi srebrn pas s tanjko zlato žico, divno odičen, za Vladislavo bodi zlato perje z biserom za Nikolo, ali ogrinjalo z dragim kamenom za Angelijo. Vsaki hip je donesal Ivanišu nove milosti, videlo se je, da si ga je Tvrdko izbral prvim pomočnikom za bodočo veliko borbo, a v srcu mnogokatega bosanskega vojvode se je zasadila kal zavisti.

Za banico ni moglo biti večjega uživanja, nego da je gledala na svoje oči, kako ves svet in celo sam kralj spoštuje in povišuje onega človeka, ki sta ga bila zla sreča in hinavstvo Šišmanovo pregnala

jednoglasno sklenilo, da se ustanovi delniško društvo pod imenom »Jadranska banka v Trstu«, eno in drugo na predlog predsednika in zastopnika »Ljubljanske kreditne banke« g. Ivana Hribarja, župana ljubljanskega. V upravni svet so bili na to izvoljeni gg. Anton vitez Vuković, posestnik v Trstu in državni poslanec, Ante Bogdanović, Ivan Goriup, posestnik na Opčinah, Dr. Gustav Gregorin, odvetnik v Trstu, Ivan Hribar, župan ljubljanski in predsednik »Ljubljanske kreditne banke«, Tomo Kosović, brodovlastnik v Trstu, Dr. Radoslav Kvekić, odvetnik v Trstu in državni poslanec, Ladislav Pečanka, ravnatelj »Ljubljanske kreditne banke«, Gracijan Stepančić, trgovec v Trstu, Tomo Stipanović, ravnatelj »Banke i štedione za Primorje« na Sušaku, in Dr. Vrbanič, narodni zastopnik in vseučilišni profesor v Zagrebu, in sicer vsi jednoglasno. V nadzorstvo so pa bili izvoljeni per acclamationem sledeči gospodje: Gjuro Vučković, trgovec v Trstu, Henrik vitez Bačić župan na Sušaku in predsednik »Banke i štedione za Primorje« na Sušaku, Hektor Polić, zastopnik pomorske komisijske poslovnice in agenture »Mate Polić-a« v Trstu, Dr. Otakar Rybář, odvetnik v Trstu, in Josip Učakar, ravnatelj »Tržaške posojilnice in hranilnice«. Po izvršeni volitvi zahvalil se je g. Ivan Hribar v imenu delničarjev koncesionarjem na njih požrtvovalnem delu s pripravami za osnivanje »Jadranske banke« in posebno gg. Gjuro Vučković-u, kakor predsedniku koncesionarjev in Dr. Gustavu Gregorin-u kakor referentu, na kar je predsednik zborovanja g. Gjuro Vučković s primernimi besedami zaključil zborovanje. Takoj potem sta se konstituirala upravni svet in nadzornišvo. Upravni svet je izvolil predsednikom banke g. Antona viteza Vukoviča, a podpredsednikom g. Dr. Gustava Gregorina, a nadzorstveni svet je izvolil predsednikom g. Gjuro Vučković-a.

Ravnateljem banke je imenoval upravni svet g. Maksa Antić-a, dosedanjšega voditelja reške podružnice »Banke i štedione za Primorje« na Sušaku, knjigovodjo g. Milana Bogady-ja, blagajnikom g. Jerneja Pintar-ja in korespondentom g. Augusta Tosti-ja. Tekom bodočega tedna začne banka poslovati v svojih prostorih ul. Nicolò Machiavelli št. 26 v prvem nadstropju.

Novemu slovanskemu denarnemu zavodu želimo najboljšega vspeha na čast in korist slovanskega življa na našem jugu. Naj bi ideja, ki je vodila osnovevalce »Jadranske banke« bila zvezda vodnica njenim voditeljem!

in ponižala samo zato, ker je ta človek hotel obraniti zakon in pravo svoje domovine, ne da bi iskal kake koristi za se. Vsa ta slava jo je delala blaženo, ker je slavni junak, prvi Hrvat svoje dobe, bil tovariš njenega življenja do groba, ker jo je ljubil živo, kakor ona njega. Nu, še bolj, nego gospodske časti poleg polnih čaš, bolj od veselega sestanka in glasnega kola ugajali so gospej tisti tih trenotki po hodnikih in dvorinah grada, po hladnih poteh vrta in gaja, ko je gospa Vladislava bila sama z dragim si tovarišem, z milim si sinkom.

V teh hipih blage samote ali je stala banica na visokem stolpu, da si osladita oko divnim razgledom na hrvatsko obal in sinje morje, ali pa je ob tihih večerih sedel pri oknu Ivaniš, a tik njega je stala gospa Vladislava, objemajoča ga z eno roko.

Po morju se je razlilo rdečilo, v njem je drhtela zlata večernica, srebrna mesečina je drhtela po vrhu valovja, široko morje se giblje in šumi na lahko, po logu pihlja vetrč skozi vejevje, a v samotni svoji skaka ptica slavec svoje pesmice.

(Pride se.)

PODLISTEK.

320

Prokletstvo.

Godovinski roman Avgusta Šenoa. — Nadaljevanje in dovršil I. E. Tomić.

Prevel M. O. D.

Tako je bil Omiš tudi v tej burni dobi ognjišče odlične hrvatske družbe, v katero je vpiral svoje oči domači svet. Bilo je tu prave, resnosti posvetovali so se o najvažnejših stvarih domovine. Da, če je kak Hrvat prišel pred bosanskega kralja samega, ki se je sedaj pisal tudi hrvatskim, iskaje pravice ali milosti, pošiljal ga je Tvrdko vsikdar na Omiš, ker tam da biva njegov namestnik ban Ivaniš, ki mu je dal oblast soditi in vladati za kralja po vsej Hrvatski. Nu, tudi veselica je odmevala z dvora po Omišu in šumi okolo njega. Često so se zbirale tu odlične gospe in gospi na vesel sestanku, na hitro kolo, a pesem hrvatska je orila preko gore in preko morja, da je voda ob bregu poskakovala od radosti, ker je prišel v goste k gospej Vladislavi kralj osebno ter se mudil pod Harvatovo streho, veseleci

Slika s porotnega sodišča v Rovinju. Minoli torek se je vršila pred tem sodiščem važna razprava. Ta se je morala vršiti v hrvatskem jeziku, ker obtoženec ni znal drugega jezika, a je bila tudi porota tako sestavljena, da so vsi porotniki (raznu enega) umeli hrvatski, a jih je bilo med njimi, tudi nekaj takih, ki niso nič znali italijanski.

Vspričo teh okoliščin se je zgodilo na zvršetku razprave nekaj vprav — avstrijskega! Predsednik sodišča je reasumiral razvoj razprave in tolmačil zakonske predpise na italijanskem jeziku!!

Porotnik g. Fran Flego je opozoril predsednika, da bi moral tolmačiti tudi v hrvatskem jeziku, ker večina porotnikov bolje ume hrvatski. A nekateri n jih da sploh ne umejo italijanski. Na to je dal predsednik odgovor, da ne more tega storiti, za to ker so porotne listine tako sestavljene, da mora vsaki porotnik znati italijanski.

Proti tej izjavi je protestiral branitelj dr. Kurelić, toda brez uspeha, kakor je to vselej, kadar gre za pravico našega jezika.

Denimo tudi, da je trditev predsednika o sestavi porotnih list, oziroma o znanju italijanskega jezika resnična. Potem pa moramo vprašati: je-li tako postopanje o sestavljenju list pravično, je-li zakonito? Tako postopanje je gotovo nepravilno in nezakonito! A če je tako: kako je mogel dati g. predsednik takov odgovor v obrambo nepravilnega in nezakonitega postopanja? Kje je tisto pravo, kje je tisti zakon, ki zahteva, da mora hrvatski porotnik znati italijanski? A če se že to zahteva (če tudi neopravičeno) od hrvatskega porotnika, zakaj pa sene zahteva od italijanskega porotnika poznavanje hrvatskega ali slovenskega?!

To bi bilo poprej opravičeno, ker se večina razprav vrši — žal — z našim ljudstvom, kar pa je sicer naravno, ker naš živelj tvori večino prebivalstva.

Na gornje vprašanje daja pojasnila edino le dejstvo, da mi Slovani živimo v turških razmerah, če prav Avstriji plačujemo davke in dajamo ... Kanonenfutter.

Miljski hrib in miljska občina. Zadnjič sem povedal, da je Miljski hrib glede cest popolnoma zanemarjen. Danes hočem še dostaviti, da je ta lepi hrib zanemarjen tudi gospodarski. Vinogradništvo se le malo goji, da-si je večina zemlje priprava za to. Maslin (oljk) je na zapadni strani precej, a največ bi nosili kamenolomi — ako bi bilo cest, po katerih bi mogli izvažati kamenje. Ljudstvo je tam vse slovensko, izvzemši najemnike, ali Kostine, kakor imenujejo kmete, ki obdelujejo posestva miljske in koperske (deloma tudi tržaške) gospode. Pod mesto, oziroma mestno občino v Miljah spada ves Miljski hrib, vse tri škofije (zgornja, srednja in spodnja) in vas Planje. Naše ljudstvo na »Hribu« se zelo malo zaveda svoje narodnosti, izvzemši malo boljših posestnikov. Tam se govori slovensko in laško ob enem! Domačinom na Miljskem hribu je čisto vse eno, govore-li svoji materini slovenski jezik, ali pa tuji laški! Osebito rada meša mladina, ki hodi na delo v bližnja mesta.

Ako vam povem, da na vsem »Hribu« ne čitajo niti enega političnega lista, ne mesečnika, ne tednika in ne dnevnika — potem lahko sodite, v kakih razmerah da živi to pošteno, a do skrajnosti zanemarejeno ljudstvo! »Edinost« stane le 3 novčiče. Ženske in možki prihajajo vsaki dan v Trst, a da bi si kupili to, ali kak drugi list, iz katerega bi se kaj naučili, to jim ne pada niti od daleč na misel! V narodno-političnem oziru pa stoje ti ljudje vendar večinoma na narodni strani; le žal, da niso organizovani. Ko bi bili složni, bi imeli v občinskem odboru v Miljah tretji razred v svojih rokah, a v drugem bi lahko paktirali s prepirajočimi se italijanskimi strankami. Le vas Hrovatini vleče bolj na laško stran, a bi se pridobila tudi ta, ko bi posestniki videli, da se gre za njih lastno dobro. Sedaj ga ni, (vsaj jaz menim tako) niti enega človeka slovenske narodnosti v vsej miljski občini, ki bi bil kedaj pregledal volilne liste iste občine. Koliko je nemaničev, ki imajo volilno pravico, a koliko je davkoplačevalcev (naših),

ki niso vpisani v imeniku volilcev!! Mi upamo, da se tudi tam stvar obrne na boljše. Obljubljeni nam je bilo, da se vstanovi na »Hribu« pevsko društvo, da se zidajo novo dvorano in da bomo prihodno leto že poslušali ubrano petje sinov Miljskega hriba.

Pevsko društvo »Kolo« je prodrlo led s tem, da je prvo priredilo veselico na Miljskem hribu, ter (vsaj upati je tako) navdušilo mladino in može za lepo ubrano narodno petje. Zraven »Kola« je bilo prihitelo na »hrib« tudi lepo število tržaške gospode, ki je res nekoliko trpela radi slabih cest, a je s tem svojim pohodom vršila pravo misijonsko delo!

Ako Bog da, pojdemo prihodnje leto v velikem številu na veselico, ki jo prireče mladeniči in res lepa dekleta, sinovi in hčerke Miljskega hriba. (Reči moram, da sem malokje na deželi videl toliko lepih deklet, kakor sem jih videl na »Hribu« na veselici »Kola«.) Gospodo učitelje prosimo, naj se žrtvujejo kolikor le možno za narodno petje ter naj rešujejo s tem ljudstvo iz narodnega mrtvila. Vam pa, dekleta, mladeniči na Miljskem hribu priporočamo: delajte vsi na to, da nam prihodnje leto zapojejo vsaj par lepih slovenskih zborov. V tej nadi vam Miljčanom kliče na svidenje Brejski

Zima na Dolenjskem. Iz Novega mesta nam pišejo dne 27 t. m.: Po dnevni snežni vihuri se je izbudil z današnjim mrzlim jutrom krasen dan. Sneg je pomrzel, zrak je čist, veje le lahen severozapaden vetrič. Danes so se spravila tudi naša županstva nad sneg. Istega vozijo v Krko. Snežni plug orje široke ceste. To je stara navada pri nas, da se se le po toči zvoni. Nu, hvaležni bodimo, da se sploh zvoni in da se na naših cestah sploh kedaj in kaj godi. Bati se je hude zime, Danes v jutro smo imeli 2° C. nad ničlo.

Podgorjanci imajo še ajdo, po več krajih tudi še krompir zunaj. Ajda je seveda šla rakom zvižgat. Velika škoda je tudi na drevju.

Dne 28. pa nam pišejo: Po včerajšnjem krasnem dnevu je sledila mrzla ledena noč. Sneg je na površju skoraj za pečenj premrznil. Ob 8. zj. je začel dihati lahen silok. Toplomer se je dvignil na 0° C. in dosegel že ob 10. m. +10° C. Popoldne je silok ponehal, zadihal je mrzel severozapadnik. Pričakovati je nocoj zopet hudega mraza; ponekod sneg že dobro drži, izlasti po gozdovih.

Toplomer ob 5. ur. pop. 5° C nad ničlo.

Zgodnja zima. Od vseh strani monarhije prihajajo vesti o zapadlem snegu v minolem tednu in o nastalem mrzlem vremu. Na Kranjskem, Štajerskem in Koroškem je sneg povzročil mnogo škode na drevju. Zivina ne more na pašo, a mnogo pridelkov je še na polju.

Nenavaden mraz so imeli v soboto v Novem mestu, namreč 10 stopinj Celzija, pod ničlo.

Ruskij kružok naznanja vsem učen kam in učencem, da se bo vršil pouk od danes naprej v sobi »Podpornega društva, v »Narodnem domu« (vhod ulica Galatti). Danes ob 7. in pol je pouk za I. kurs.

Mesečni semenj v Herpeljah se bode obdrževal namesto dne 2. novembra, 3. novembra t. l., kar dne 2. novembra t. l. je stoki semeni v Sežani.

Krvav pretep v krčmi. 34-letni Ivan Stiglic, doma iz Krašice v Istri ter izgnan iz Trsta je bil prišel včeraj popoldne ob 4. uri z dvema tovarišema v krčmo »Al Pozzo d'oro«, ki se nahaja v ulici di Crosada. Posedli so vsi trije okrog mize in si dali primesti liter vina. Ko so pa vino popili, niso hoteli plačati. Vsled tega je navstal prepir mej njimi in krčmarjem Aleksandrom Placita. V prepir se je pa vmešal, hotec ga pomiriti 28-letni Anton Sardela. Hkratu se je pa Sardela zgrudil z groznim krikom na tla; Stiglic ga je bil ranil z nožem v trebuh.

Prišli so redarji, ki so aretovali Stiglica in ga odvedli v zapore v ulici Tigor. Ranjeni Sardela je pa dobil prvo zdravniško pomoč na pomožni postaji društva »Igea«, a potem je bil prenešen v mestno bolnišnico.

»Škrata« je izšla 43. številka z raznovrstno vsebino in mnogimi izvirnimi slikami.

Loterijske številke izžrebane dne 21. oktobra 1905.:

Trst	45	84	43	13	44
Linc	43	25	29	88	89

Koledar in vreme. Danes: Klavdij, mučenec; Gorazd; Lelja. — Jutri: Volbenk, škof; Srečko; Stojšava. Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 7° Celsius. — Vreme včeraj: lepo, tu pa tam oblačno.

Razne vesti.

Mesto možem postal sinom. 84-letna madjarska igralka Kornelija Prielle se je hotela omožiti z 32-letnim pisateljem Kolomanom Rozsnyaga, zato so jo pa sorodniki hoteli staviti pod skrbništvo. Morala je odnehati od svoje namere, da se omoži s svojim prijateljem. Ker ga pa ni mogla dobiti za moža, zato je sklenila da ga posinovi. Da se maščuje nad svojimi sorodniki, ga je adoptirala za sina in ga tako določila svojim univerzalnim dedičem. To pa je ravno, kar so hoteli sorodniki preprečiti.

Nova igralnica v Italiji. Gasom nekega poročila iz Rima, se je mali v republiki San Marino osnovalo društvo za ustanovitev igralnice. Najbrž pa italijanska vlada prepove to.

Slaba letina za šampanjec. Kakor javlja lastnik velike šampanjske tvrdke v Rheinu, bo letos zelo slaba letina na šampanjcu. V početku julija so pričakovali dobro kvaliteto in kvantiteto. Toda potem so prišle razne nezgode, vetrovi, toča itd. ki so zelo škodovali trti na mnogih krajih; meseca septembra je bilo pa tako hladno vreme, da ni grozdje moglo dobro zoriti. Trgatev je pričela dne 25. septembra, ali tudi med trgatvijo je bilo neugodno vreme.

Prevrtanje Mont Blanca. Simplonski predor, ki je dolg skoro 20 kilometrov še ni odprt, in že se bavijo francoski in italijanski listi z načrtom, ki ga je izdelal francoski inženir Jacquier, kateremu je svrha prevrtanje Mont Blanca. Seveda do izvedenja tega načrta ne pride še tako hitro.

Statistika siromakov v Berlinu. Glasom neke statistike prihaja na 60 berlinskih prebivalcev po en berač. V Berlinu je okoli 34.000 siromakov. Vzdrževanje teh ljudi stane na mesec pol milijona mark, na leto torej 6 milijonov. Sama mestna občina vzdržuje poprečno 11.000 ljudi. Stroški mesta za te siromake znašajo na mesec 82.000 mark.

Nova vrsta razsvetljave V Parizu poskušajo sedaj neko novo vrsto ulične razsvetljave, ki daje, kakor poročajo, mnogo močnejšo svetlobo, nego vse doslej poskušane razsvetljave. Materijal za to novo razsvetljavo se dobiva iz odpadkov, ki se največ nahajajo v nemškem koksu.

Umorstvo na soprogu. Kakor poročajo iz Biale, je bil v ruski vasi Czeladz, ležeči ob prusko-slezijski meji, izvršen grozen umor na soprogu. Soproga rudarja Barča je imela za hrbot svojega pridnega in skrbnega soproga ljubimsko razmerje z nekim mladim možem. Da bi se poročila, sta oba sklenila, da na nasilen način spravi Barča s pota. Žena je položila v posteljo svojega moža dinamitno patrono. Ista je eksplodirala, ko je mož spal. Učinek je bil grozen. Telo spečega moža je bilo doslovno raznešeno na kose. Čedna dvojica je sedaj pod ključem.

Nov list na Cetinju. Teh dni prične na Cetinju tedenski politični list, ki se bo zval »Odbrana«. List bo izdajal Savo Buletić, predsednik cetinjske občine; glavni urednik lista pa bo Mirko Mijušković, suplent cetinjske gimnazije.

Izdelovanje igralnih kart v Avstriji. Glasom poročila ministerstva za finance je v letu 1904 devet izdelovalcev, 254 pomožnih delavcev in 20 koloristov v 16 tiskarnah izgotovilo 1.499.576 iger kvart. Iz inozemstva je došlo 4322 iger. Za inozemske in tuzemske karte je bilo uplačanih 631.288 kron kolekovine. Iz Avstrije je

bilo izvoženih v inozemstvo 3.111.498 iger, ki so tehtale 429.930 kilogramov. Karte je prodajalo 9601 prodajalcev.

Sežigovanje mrličev v Avstriji. Namestništvo v Pragi je odbilo prošnjo društva za sežiganje mrličev. Namestništvo se sklicuje na ministersko odredbo od 30. decembra 1885, po kateri je dopuščeno samo pokopavanje mrličev.

Izjava. Podpisani obžalujem besede, ki sem jih govoril v gostilni »Konsumnega društva« pri sv. Jakobu o gospodu Antonu Kreševiču, ker iste ne odgovarjajo resnici.

Trst, 30. oktobra 1905.

Martin Kreševič.

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tesa št. 52. A (lastna hiša).
ZALOGA:
PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje).
Cene, da se ni bati nobene konkurence.
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.
Ilustrovan cenik brezplačno in franko

Hočete se prepričati?

Obiščite velika skladišča

Marije vdove Salarini

Ponte della Fabra 2 ul. Poste Nuove 5
(vagal Torrente). „Alla Città di Londra“

Velik izbor izgotovljenih oblek za moške, dečke in kostumov za otroke. Površniki, močne jope, kožuh, paletot - ranglun. Obleke za dom in delo. Delavske obleke. Tirolski loden. Nepremočljivi plašči (pristni angleški). **Specijaliteta:** blago tu- in inozemskih tovarn. Izgotavljajo se obleke po meri po najnovejši modi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah.

Sprejemajo se vsakovrstna dela in po posebnih načrtih.
Ilustrovan cenik brezplačno in franko.
Tovarna pohištva
— RAFAEL ITALIA —
Velikansko skladišče in razstava
pohištva in tapetarij
TRST
ulica Malcanton št. 1
po zelo nizkih cenah.

Priložnost! Radi takojšnjega odhoda se proda po nizki ceni trgovina s pohištvom in tapetarijami, koja se nahaja vže 14 let na jako dobrem kraju. Naslov pove »Edinost«.

Stavbinski materijal

kakor korce, vsakovrstno opeko, pesek, apno, živo in ugašeno, se dobiva po najnižjih cenah, da se ni bati konkurence, pri trdki

Belli & Corsi

ulica Economo št. 12 (stari mlin).

Naznanjam da imam pripravljene moje patentirane orala. Dam jih tudi na poskušnjo. — ZIVIC i dr. i — Trgovinska ulica št. 2.

Dr. D. REACH
v bolnišnici sv. Roka v Budimpešti, je v vseh slučajih povračujočega, telesnega zaprtja in slabotnega želodnega živčevega delovanja z presenetljivo ugodnim uspehom vporabljal
(tudi odvajalno)
želodčna tinktura
G. PICCOLIJA, dvornega zagatelnja Njega Svetosti in
— lekarja v Ljubljani. —
1 steklenica velja 20 stot. in se vnanja naročila točno izvršujejo.

Narodni kolek je
vdobiti pri upravi
„Edinost“

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5

REBLOVANJE PO NAJMODERNEJSIH ZAHTEVAM

KATALOGI BREZPLAČNO.